

شب‌های شتردلی! دلپیدی!

حمیده رضایی

۱ یک شب آسمان تأملی در شب‌های قدر

گفتاوند شب قدر شمی است که پیامبر خدا ﷺ رختخواب را جمع می‌کرد و در مسجد به اعتکاف می‌پرداخت. حضرت فاطمه هم نمی‌گذاشت فرزندانش در این شب بخوابند. هر وقت خواب بر یکی از آن‌ها غلبه می‌کرد مقاری آب به صورت او می‌پاشیدند. امشب آن نیست که در خواب رود چشم ندید خواب در روضه رضوان نکنند اهل نیمه خاک را زنده کنند: تربیت باد بهار سنگ باشد که دلش زنده نگردد به نسیم

۲ پاتوق‌های آسمانی

جدا از همه مجالس و محافل پر نور شهر، برای من و اغلب هم شهری‌هایم، تا همین چند سال پیش (قبل از شروع بازسازی مصلا) شب قدر مساوی بود با جمع معنوی مصلا حیاط و کوچه پس کوچه‌های دور تا دورش هم پر می‌شد از جمعیت. داخل سال‌هایی که ماه رمضان توی پاییز و زمستان بود و فضای سرماییه که استخوانت را می‌ترکاند و دل‌ی که این چیزها سرش نمی‌شد. شاید چون خوب می‌دانست دست خدا بر سر جمعیت است و آن‌جا بیش‌ترین جمعیت پریشان، جمع شده بودند.

۳ آداب شب وصل (اعمال مخصوص شب قدر)

شستشویی کن سبوی بساده را شستشویی کن و آنگه به خرابات خرام تا نگرده ز تو این دیر خراب؛ آلوده سیدین طاووس از امام صادق علیه السلام روایت می‌کند که پیامبر ﷺ در دهه آخر ماه رمضان هر شب غسل می‌کرد.

۴ نقره داغ

(احیا و شب زنده‌داری)

حضرت باقرالعلوم علیه السلام فرمودند: رسول خدا ﷺ نهی کرد که از شب بیست و یکم و شب بیست و سوم، غفلت شود و نهی کرد که کسی در آن شب بخوابد. هنوز بیادم هست توی آن معصومیت سال‌های کودکی و نوجوانی، هر قدر هم که تلاش می‌کردی بالاخره یک جای شب قدر، این خواب وامانده نقره داغ می‌کرد و... مگو شمی به عبادت چگونه روز کنم که دوست را نتماید شب وصل، دراز

۵ تحفه‌ای برای قبر (تلاوت قرآن)

بهترین ذکر این شب‌ها است، به خصوص تلاوت سوره‌های یس، عنکبوت، روم، دخان. خیالت جمع، ما هم از این روزها داشتیم، هر قدر هم که روخوانی‌ات می‌لنگد یک چیزهایی بخوان. هم به جای خودت و هم به جای مادر بزرگ‌ها و پدر بزرگ‌هایی که دیگر نیستند. به پاس همه‌ی مهربانی‌هایشان.

طعم بستنی قیفی

۶

(خواندن دعا به ویژه دعای جوشن کبیر)
هیچ وقت، هیچ کجای دیگر این همه اسم و صفت قشنگ از خدا به گوشات نخورد. فقط باید خوانده باشی اش تا بدانی چطور حتی حرف زدن در موردش یک لذت خاص دارد. مثل به یاد آوردن طعم بستنی قیفی کودکی همام.

حساب و کتاب آن طرف (نماز)

۷

بعضی مساجد، این شبها جماعت خوانی نماز قضا دارند که برای خودش لطفی دارد. ما هم که کم بدهکار خدا نیستیم. مخصوص این نماز صبحها که جناب شیطان ول کن ماجرا نیست و... اما نمازهای مستحب این شبها: این تفاوت که در هر رکعت بعد از حمد، مانند نماز صبح، با توجیه و بعد از سلام، هفتاد مرتبه «استغفر الله و اتوب الیه» (ب) خواندن صد رکعت نماز، مانند نماز صبح، به صورت دو رکعتی. می توانید به جای این صد رکعت، شش روز از نمازهای قضا شده خود را به جا آورید، که کمی از بدهکاری تان را هم داده باشید.

قرآن به دل (قرآن بر سر گرفتن)

۸

استاد حسن زاده آملی در نکته ۴۹۰ کتاب هزار و یک نکته خود می گوید: «در لیالی قدر، قرآن به دل کن، نه فقط قرآن به سر، که اولی جوهر ذات تو گردد و دومی خارج از گوهر تو است». یعنی اگر فقط قرآن به سر گرفتی با تمام شدن «احیا» قرآن را توی قفسه قرآن می گذاری و می روی ولی اگر قرآن به دل گرفتی، بی قرآن می آیی و با قرآن خارج می شوی.

شتر دیدی ندیدی (توبه و استغفار)

۹

خداوندنا به حق هشت و چارت ز ما بگذر، شتر دیدی ندیدی هر کی بودی و هرچه کرده بودی، در خانه مادر بزرگ همیشه به رویت باز بود. حتی اگر روز قبل یا نه، اصلاً همین یک ساعت قبل، توپ شیطنت هایت خورده بود وسط گلنای های مادر بزرگ و... آن که مادر بزرگ با آن تحویل گرفتن هایش چطور اشکات رادر می آورد. شب قدر برایم شبیه بخشندگی آن خانه است. شبیه دری که همیشه به روی همه باز بود؛ حتی به روی غریبه ها، و شاید خانه مادر بزرگ کمی شبیه شب قدر است...